

SKYDDAD PLATS

En situation då det behövs en skyddad plats kan uppkomma till exempel när ett fartyg skadas i en olycka till havs, på grund av maskinfel eller på grund av att lasten flyttat på sig eller på grund av isbildning. Situationen kan uppkomma som en följd av sjöräddningsuppdraget, en miljöolycka eller det kan helt enkelt gälla en situation att hitta en skyddad plats. Situationen inleds när fartygets befälhavare, rederiet eller fartygets företrädare ber om en skyddad plats för fartyget i Finland eller när man beslutar på order av en myndighet att vid en marin olyckshändelse tvinga fartyget till en skyddad plats vid den finska kusten. Förutom dessa kan begäran om en skyddad plats även komma från våra grannländers myndigheter.

I Finland förpliktade lagstiftningen som gäller skyddade platser Trafikverket (VTS-myndighet) att i samband med ändringen av lagen om fartygstrafikservice att vara ansvarig myndighet i frågor som gäller att anvisa skyddade platser. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2012. VTS-myndighet är sjötrafikledningensheten/chefen för enheten, och chefen har två ställföreträdare för uppgiften.

Trafikverket har berett en plan för skyddade platser. Fastställandet av skyddade platser avslutas för den finska kustens del före utgången av 2012. Även andra myndigheter och lotsningsbolaget Finnipilot deltar i definitionsarbetet. Fastställandet av skyddade platser omfattar även hamnarna. I hamnarna samarbetar man med Finlands hamnförbund och med hamnarna. För myndighetsbruk utarbetas kartor och kort över de skyddade platserna, och av dessa framgå all väsentlig information om de skyddade platsernas egenskaper.

För beslutsförfarandet sammankallas en ledningsgrupp som behandlar frågor om skyddade platser. Gruppen består av företrädare för ledningsgrupperna för Finska vikens och Västra Finlands sjöräddningsdistrikt. Till den egentliga ledningsgruppen hör företrädare för Trafikverket, sjöbevakningen, Trafi, Finlands miljöcentral, Finnipilot, Meteorologiska institutet och polisen. Om situationen kräver det kan ledningsgruppen kalla andra myndigheter/aktörer till ledningsgruppen. Om en händelse som kräver en skyddad plats sker på åländskt område deltar även en företrädare för Ålands landskapsregering i ledningsgruppen.

Ledningsgruppen sammankommer åtminstone en gång om året och alltid vid behov. En VTS-myndighet ansvarar för ordnandet av samarbetet och för att den plan som nämns i förordningen uppdateras och revideras utifrån erfarenheter från myndigheternas samarbete.

Den egentliga planen för skyddade platser görs upp i enlighet med de krav som lagen och förordningen ställer, och i planen kommer man att fastställa kriterierna för att ta emot ett fartyg på en skyddad plats, alla nödvändiga blanketter för kontaktuppgifter, larmscheman och andra nödvändiga uppgifter. I planen ingår även kontaktuppgifterna om våra grannländers motsvarande myndigheter som behandlar frågor om skyddade platser och uppgifter om förfaringssätt i situationer när det gäller att ta emot fartyg på skyddade platser.

Alarmeringen vid situationer som gäller skyddade platser görs i samarbete med ledningscentralerna för Finska vikens (MRSC) och Västra Finlands (MRCC) sjöbevakningssektioner. Därutöver har Trafikverket ett eget internt larmschema för situationer när en skyddad plats behövs.